

Metronet*

Metronet telekomunikacije d.d.
Ulica grada Vukovara 269d
HR - 10000 Zagreb
T + 385 1 6327 000
F + 385 1 6327 011
E info@metronet.hr

**HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU
I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9
10110 ZAGREB**

U Zagrebu, 24. rujna 2013. godine

Komentari i prijedlozi Metronet telekomunikacija d.d. na javni poziv - Izmjene Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d.a za uslugu veleprodajnog pristupa mrežnoj infrastrukturi

Poštovani,

Metronet telekomunikacije d.d. za telekomunikacijske usluge (dalje u tekstu: Metronet) ovim putem dostavlja komentare i prijedloge na *Javni poziv - Izmjene Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d.a za uslugu veleprodajnog pristupa mrežnoj infrastrukturi*, objavljen na internetskim stranicama Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM).

Komentari Metroneta odnose se na uskladenost Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu veleprodajnog pristupa mrežnoj infrastrukturi (dalje u tekstu: SP RUO) s Odlukom¹ Vijeća HAKOM-a o analizi tržišta veleprodajnog pristupa mrežnoj infrastrukturi od 28. lipnja 2013. godine (dalje u tekstu: Odluka o analizi Tržišta 4), kao i na prijedloge dopuna SP RUO u cilju boljeg definiranja prava i obveza operatora korisnika Standardne ponude.

- 1) Predlažemo dopuniti odredbu članka *1.1 Predmet, opseg i ograničenja Standardne ponude*, stavak 13., (str. 11 SP RUO) s Odlukom o analizi Tržišta 4 na sljedeći način:

"T-Com na području tipa 1 neće ukinuti već odobreni pristup osim ako s Operatorom korisnikom Standardne ponude ne dogovori neki oblik migracije. U slučaju da nema dogovora oko migracije, T-Com će najaviti Operatorima korisnicima Standardne ponude i regulatornom tijelu najmanje pet godina unaprijed detaljan plan plan potpunog ukidanja postojeće pristupne mreže po pojedinom MDF-u."

Obrazloženje:

Predloženom dopunom predlaže se uskladiti predmetnu odredbu s regulatornom obvezom pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže određene Hrvatskom Telekomu d.d. (dalje u tekstu: HT) na Tržištu 4 kojom je propisano da u slučaju da nema dogovora između operatora, HT je obvezan najaviti operatorima korisnicima i HAKOM-u

¹ KLASA: UP/I-344-01/12-03/03, URBROJ: 376-11-13-22

Poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d.
IBAN HR322340009110181822
OIB: 23269006802; MB: 1942425
Nadzorni odbor: B. Škrgo - predsjednik,
P. Barišić, T. Matić, B. Skerlev, V. Terzić
Uprava: Ž. Lukač - predsjednik,
S. Katinić, D. Rukavina, Z. Vrdoljak
Registarski sud: Trgovački sud u Zagrebu
MBS: 080523351
Temeđni kapital: 75.062.800,00 kuna,
uplaćen u cijelosti
Ukupan broj dionica: 750.628
Nominalni iznos jedne dionice: 100,00 kuna

najmanje pet godina unaprijed detaljan plan ukidanja postojeće pristupne mreže po pojedinom MDF-u, kako bi se ostavilo dovoljno vremena operatorima da isplaniraju alternativni pristup do krajnjeg korisnika.

- 2) Predlažemo dopuniti odredbu članka 1.1 Predmet, opseg i ograničenja Standardne ponude, stavak 14., (str. 11 SP RUO) s Odlukom o analizi Tržišta 4 tako da se iza druge rečenice dodaje treća rečenica koja glasi:

"U navedenom slučaju zamjenska usluga veleprodajnog širokopojasnog pristupa osigurat će krajnjem korisniku zadržavanje karakteristike usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji."

Obrazloženje:

Predloženom dopunom predlaže se uskladiti SP RUO s regulatornom obvezom pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže određene Odlukom o analizi Tržišta 4, s obzirom da je istom određena obveza HT-u da jamči jednaku kvalitetu usluge koja će se krajnjem korisniku osigurati zamjenskom uslugom bitstream.

- 3) U članku 2.3.1 *Usluga kolokacije u lokalnoj zavisnoj petlji (potpetlji), Uvjeti za pružanje usluge kolokacije u vanjskom kabinetu na novim lokacijama koje T-Com gradi u sklopu FTTC koncepta*, u stavku 2., (str. 21 SP RUO) predlažemo brisati riječi: "sukladno cijenama i uvjetima navedenim u ovoj Standardnoj ponudi".

Obrazloženje:

Predmetnu odredbu nužno je u cijelosti uskladiti s regulatornom obvezom pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže određene Odlukom o analizi Tržišta 4. Naime, na str. 80 *Analize tržišta veleprodajnog (fizičkog) pristupa mrežnoj infrastrukturi (uključujući dijeljeni i potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji)* (dalje u tekstu: Analiza Tržišta 4), propisano je da je HT u slučaju da je ukupni iskazani interes veći od planiranog kapaciteta i prostora u vanjskom kabinetu, obvezan osigurati i financirati opravданo povećanje prostora u vanjskom kabinetu. Držimo da je intencija HAKOM-a bila da HT samostalno osigura i financira povećanje prostora pa bi na ovaj način HT neosnovano prebacio trošak na operatore korisnike, iako Analizom Tržišta 4 nije propisano da HT ima pravo na povrat tog troška.

- 4) U članku 6.2. Zahtjev (str. 38 SP RUO) predlažemo brisati odredbe:

"Ukoliko je Operator korisnik zatražio datum aktivacije usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, a zahtjev prelazi okvir „prosječan dnevni broj zahtjeva koje je taj Operator korisnik Standardne ponude dostavlja T-Comu u prehodnom razdoblju od tri mjeseca + 20%“, T-Com će ovisno o raspoloživim internim resursima realizati tražene usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na način da će produljiti gore definirani rok realizacije, ovisno o konkretnom slučaju, za dodatno razdoblje u trajanju do maksimalno 5 radnih dana i o tome će unaprijed obavijestiti Operatora korisnika Standardne ponude putem B2B servisa.

Također, slučajevi migracije između veleprodajnih usluga iz članka 12. ove Standardne ponune bez iznimke podliježu primjeni odredbe o kvotama za podnošenje zahtjeva te produljenju rokova realizacije u slučaju prekoračenja propisanih kvota, na način kako je to definirano gore navedenim stavcima."

Obrazloženje:

S obzirom da je Analizom Tržišta 4 na str. 63 propisano da HT ima pravo produljiti rokove realizacije samo ako operator korisnik prekorači kvote za podnošenje zahtjeva **u jednom danu i to danu slanja zahtjeva**, a ne dana realizacije poslanih zahtjeva, spornim odredbama HT neosnovano i protivno određenoj mu regulatornoj obvezi pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže proširuje propisivanje kvota i na zahtjeve s točno određenim datumom realizacije kao i na zahtjeve za migraciju između veleprodajnih usluga HT-a. Ista odredba propisana i člankom 12. *Postupak migracije operatora korisnika Standardne ponude između veleprodajnih usluga*. Napominjemo da HT na ovaj način proširuje pravo na propisivanje kvota ne samo po SP RUO nego i za sve ostale veleprodajne usluge, a za koje analizama mjerodavnih tržišta nisu određene kvote u slanju zahtjeva za veleprodajne usluge HT-a u jednom danu.

- 5) U članku 6.5 *Otkaz usluge* (str. 42 SP RUO), *Otkaz od strane T-COM-a*, potrebno je uskladiti navedene odredbe o opravdanim razlozima zbog kojih HT može otkazati svaku upredenu metalnu paricu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji s regulatornom obvezom pristupa i korištenja posebnim dijelova mreže.

Obrazloženje:

Odredba točke 8. na str. 43 SP RUO nije primjenjiva na slučaj iz točke 6. s obzirom da je istom utvrđen postupak otkazivanja koji se odnosi i na područje tipa 1 i na područje tipa 2. Napominjemo da je regulatornom obvezom pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže na str. 60 Analize Tržišta 4 mogućnost skraćivanja roka navedenog u ukidanju već odobrenog pristupa dogovorom operatora propisana samo u odnosu na područje tipa 1, a ne i na područje tipa 2.

Točkom 1. propisan je opravdani razlog otkaza parice od strane HT-a u slučaju kada krajnji korisnik sklopi ugovor s HT-om o uslugama pristupa mreži HT-a putem pripadajuće upredene metalne parice, te uslijed toga otkaze ugovor s Operatorom korisnikom Standardne ponude. Dakle, HT naplaćuje naknadu za otkaz parice iako operator gubi korisnika, što svakako nije volja operatora već je uzrokovano djelovanjem maloprodaje HT-a pa bi onda bilo primjerno da HT ovu naknadu naplati svom maloprodajnom odjelu. Naime, svaki operator korisnik kada pridobije krajnjeg korisnika mora platiti izdvajanje petlje, ali HT na ovaj način kada pridobije krajnjeg korisnika povratak petlje naplati operatoru korisniku.

Slično navedenom slučaju pod točkom 1., pod točkom 4. propisan je slučaj otkaza od strane HT-a u slučaju kada krajnji korisnik zahtjeva prelazak na usluge novog operatora korisnika te je nelogično da postojeći operator koji gubi korisnika plaća naknadu zbog otkazivanja parice od strane HT-a, a što također nije uzrokovano njegovom voljom.

Točkom 6., 7. i 8. propisani su opravdani razlozi za otkaz parice, a sve zbog rekonstrukcije pristupne mreže HT-a tj. zbog poslovne odluke HT-a, a ne zbog bilo kakvog postupanja operatora korisnika.

- 6) S obzirom na komentare navedene pod točkom 4. ovog očitovanja koji se odnose na 6.2. Zahtjev na str. 38, nužno je u članku 12. Postupak migracije operatora korisnika standardne ponude između veleradnih usluga, brisati stavak 2.

Obrazloženje:

Kao pod točkom 4. očitovanja.

Dodatni prijedlozi Metroneta:

Metronet i ovdje, opreza radi, ponavlja prijedloge iznesene u očitovanju od 16. svibnja 2013. godine u postupku javne rasprave o Analizi veleradnih tržišta širokopojasnog pristupa internetu kao i očitovanju od 26. kolovoza 2013. godine na javni poziv za dostavu prijedloga izmjene jedinstvene procedure:

Najam Rack Unit-a

Metronet predlaže i za FttC i FttN koncept proširiti SP RUO uslugom najma određene količine Rack Unit-a (RU) u koracima od 1-RU bez ostalih dodatnih troškova u kolokaciji. Najam rack unita Metronet smatra potrebitom uslugom kolociranja koja bi operatorima korisnicima omogućila racionalizaciju troškova, budući da bi u tom slučaju cijena najma rack unita trebala biti znatno niža nego cijena najma kolokacijskog prostora. Također, mora biti omogućena i rezervacija rack unit-a (u istom racku) po paušalno nižoj cijeni do trenutka početka korištenja istih.

Potreba dobivanja dodatnih informacija o postojećem operatoru korisniku kroz B2B servise

1. Predlažemo uvođenje dodatnog polja "Kontakt korisnika na lokaciji" na B2B sučelje za sve vrste zahtjeva uz obrazloženje koje je navedeno pod točkom c) našeg prijedloga izmjene jedinstvene procedure.
2. Predlažemo omogućavanje funkcionalnosti dobivanja/dostavljanja podatka o broju parice od strane HT-a kroz B2B sučelje kod realiziranih novih parica (bilo preko BSA ili preko ULL tehnologije), za sljedeće vrste zahtjeva: NBSA, DSLA, NBSS, ULL, ULLP.

Obrazloženje:

Prema postojećoj proceduri parica bi trebala biti označena na terenu od strane tehničara HT-a, ali u većini slučajeva parica nije označena i zbog toga se često događalo da tehničar Metroneta nije mogao izvršiti ukapčanje dok nismo administrativno nabavili broj parice. Zbog navedenog je Metronet uveo kao stalni dio procedure da

kada kroz B2B sučelje vidimo da je traženi zahtjev realiziran, šaljemo upit e-mailom prema HT veleprodaji i/ili našem prodajnom predstavniku u HT-u za dobivanjem informacije o broju parice. Dobivanjem navedenog podatka od strane HT-a odmah na B2B sučelju (u zadnjoj poruci kada dobijemo info da je zahtjev realiziran) izbjeglo bi se bespotrebno slanja e-mailova i osiguralo da nam potreban podatak bude vidljiv odmah pri dobivenoj poruci da je zahtjev realiziran, te bi se na taj način skratio rok realizacije za vrijeme koje je potrebno da navedeni podatak dobijemo putem e-maila.

Prijedlog izmjene jedinstvene procedure:

a) Potpuno ukidanje obrasca Jedinstvene izjave i Jedinstvenog zahtjeva

Sam obrazac svojim fizičkim postojanjem uzrokuje potrebu za dodatnom obradom koja nepotrebno obvezuje krajnjeg korisnika i operatera korisnika (kreiranje svakog pojedinog obrasca, ovjera svakog pojedinog obrasca od strane korisnika, unos svakog pojedinog obrasca u B2B sučelje, promjena statusa svakog pojedinog obrasca). Procesi prijenosa broja i predodabira operatera dovoljno su dobro definirani, stoga je nepotrebno uvoditi dodatnu dokumentaciju i procese da bi se na taj način 'zaštitalo krajnjeg korisnika ili operatera'. Uvođenje Jedinstvene izjave i Jedinstvenog zahtjeva pokazalo se kontraproduktivnim procesom, uzrok kom novih opstrukcija i produljenja procesa realizacije usluga.

- b) Podredno, ako se ne prihvati prijedlog pod točkom a), predlažemo ukidanje prethodnog procesa slanja Jedinstvene izjave, uz prijenos obveze distribucije obrasca Jedinstvene izjave na operatora Davatelja broja, odnosno pristupnog operatera (po primitku Jedinstvene izjave, pristupni operator treba distribuirati Izjavu operatorima korisnicima veleprodajnih usluga na spomenutom priključku). Navedeno podrazumijeva istovremeno predavanje Jedinstvene izjave i zahtjeva za prijenos broja, odnosno Jedinstvenog zahtjeva za veleprodajne usluge (CPS/WLR, BSA ili ULL), da se ne gubi vrijeme i ne gomila korespondencija na B2B sučelju.
- c) Pored prijedloga navedenih pod točkom a) i b) držimo da je moguće i potrebno obrasce Jedinstvenog zahtjeva za veleprodajnu uslugu i Jedinstvene izjave, u potpunosti informatizirati i povezati, pomoći dodatnih polja na CADB obrascu koji je dostupan svim operatorima, odnosno polja na B2B sučelju operatera. Svi operatori korisnici CADB sustava dobili bi sustavnu poruku otvorenog LNP CADB obrasca na kojem moraju dati svoju potvrdu ili odbijanje. Ako u određenom roku to ne učine, spomenuta Jedinstvena izjava odnosno Jedinstveni zahtjev smatra se prihvaćenim. Sve parametre koji se označavaju na Jedinstvenom zahtjevu u većini slučajeva se označavaju i na B2B sučelju tako da se gubi smisao fizičkog zahtjeva kao takvog. Jedini parametar koji se ne može unijeti na B2B sučelju, a HT isti zahtjeva od operatera korisnika radi lakše realizacije, je kontakt korisnika na lokaciji kod realizacije novih parica. Stoga predlažemo uvođenje dodatnog polja "Kontakt korisnika na lokaciji" na B2B sučelje za sve vrste zahtjeva, kao i svih ostalih polja koja eventualno nedostaju za pojedinu vrstu zahtjeva.
- d) Vezano uz prijedlog informatizacije obrasca Jedinstvene izjave pod c), potrebna je integracija B2B sučelja operatera sa CADB sustavom kako bi se omogućilo povezivanje evidencije veleprodajnih usluga operatera s priključcima i brojevima u procesu prijenosa broja.

S poštovanjem,

Metronet telekomunikacije d.d.